

Національний
банк України

Результати опитування керівників
підприємств Івано-Франківської
області щодо їх ділових очікувань*

III квартал 2024 року

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Івано-Франківської області в III кварталі 2024 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств **Івано-Франківської області** у III кварталі 2024 року свідчать, що на тлі війни, недостатнього попиту та занадто високих цін на сировину та матеріали респонденти послабили свої очікування щодо обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та перспектив розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Інфляційні та девальваційні очікування посилилися.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- зменшення обсягів виробництва товарів та послуг в Україні: баланс відповідей – «мінус» 18.8% (у попередньому кварталі – «мінус» 20.0%) (графік 1). У цілому по Україні очікується зростання обсягів виробництва – 3.7%;
- швидше зростання цін на споживчі товари та послуги: 66.7% респондентів очікують, що зростання цін перевищить 10.0% (у попередньому кварталі – 50.0%), у цілому по Україні – 45.5%. Головними чинниками інфляції респонденти називають курс гривні до іноземних валют (вплив чинника посилюється порівняно з попереднім опитуванням), воєнні дії та витрати на виробництво (графік 2);
- посилення девальвації національної валюти: знецінення гривні відносно долара США очікували 73.3% респондентів (у II кварталі 2024 року – 66.7%), у цілому по Україні – 88.5%;
- погіршення фінансово-економічного стану своїх підприємств: баланс відповідей – «мінус» 20.0% (як у попередньому кварталі) (одні з найнижчих очікувань серед регіонів) (таблиця). У цілому по Україні баланс відповідей – «мінус» 0.9%;
- збільшення загальних обсягів реалізації виробленої продукції: баланс відповідей – 6.3% (у попередньому кварталі – 6.7%). Водночас очікується, що обсяги реалізації виробленої продукції на зовнішньому ринку зменшаться: баланс відповідей – «мінус» 16.7% (у II кварталі 2024 року – «мінус» 25.0%) (таблиця). У цілому по Україні баланси відповідей – 10.5% та 11.2% відповідно;
- зменшення обсягів інвестиційних видатків як на виконання будівельних робіт, так і на машини, обладнання та інвентар: баланс відповідей – «мінус» 12.5% і «мінус» 6.3% відповідно (у попередньому опитуванні – 12.5% і 6.3% відповідно) (таблиця). У цілому по Україні баланси відповідей – «мінус» 3.2% та 7.5% відповідно;
- зменшення кількості працівників на своїх підприємствах помітно вищими темпами: баланс відповідей – «мінус» 43.8% (найпесимістичніші очікування серед регіонів) (у попередньому кварталі – «мінус» 12.5%) (графік 4). У цілому по Україні – «мінус» 10.9%;
- зростання цін на товари / послуги, що купують підприємства, та на продукцію власного виробництва: баланси відповідей – 93.8% та 81.3% відповідно (у попередньому кварталі – 93.8% та 75.0% відповідно) (графік 6). За оцінками респондентів області, найбільше на подорожчання товарів / послуг власного виробництва впливають курс гривні до іноземних валют (вплив чинника посилюється), ціни на сировину, матеріали та енергоносії (графік 7);
- пришвидшення зростання витрат як на одиницю продукції, так і на оплату праці одного найманого працівника: баланси відповідей – по 62.5% відповідно (у попередньому кварталі – 46.7% та 37.5% відповідно) (графіки 4, 6).

Головними чинниками, що обмежують спроможність підприємств нарощувати виробництво, респонденти називають воєнні дії та їх наслідки, недостатній попит та занадто високі ціни на сировину та матеріали (графік 5).

Керівники підприємств області послабили свої очікування щодо зростання потреби в позикових коштах найближчим часом (графік 8). Респонденти, які планують брати банківські кредити, надають перевагу кредитам у національній валюті. Основними стримуючими чинниками залучення кредитних ресурсів респонденти називають занадто високі ставки за кредитами, наявність інших джерел фінансування, невпевненість у спроможності підприємства вчасно виконувати боргові зобов'язання та надмірні вимоги до застави (вплив останніх двох чинників посилюється порівняно з попереднім опитуванням) (графік 9).

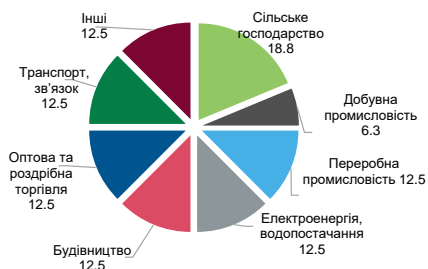
93.8% респондентів області зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 97.1%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

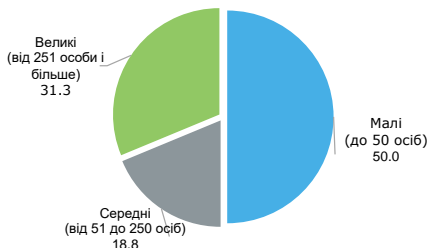
- поточний фінансово-економічний стан підприємств оцінюється як задовільний: баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – 18.8%). У цілому по Україні – «мінус» 6.0%;
- рівень залишків готової продукції власного виробництва нижчий, ніж нормальний: баланс відповідей – «мінус» 33.3% (у попередньому кварталі – «мінус» 20.0%);
- підприємства області спроможні задовольнити неочікуване зростання попиту за рахунок власних виробничих потужностей: баланс відповідей – 13.3% (у II кварталі 2024 року – «мінус» 12.5%).

Паспорт вибірки^{1,2}

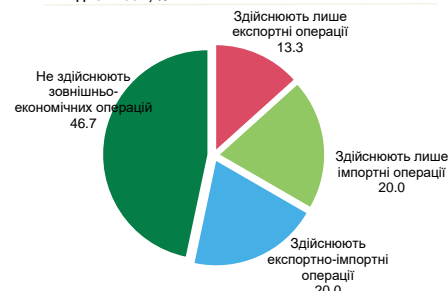
Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

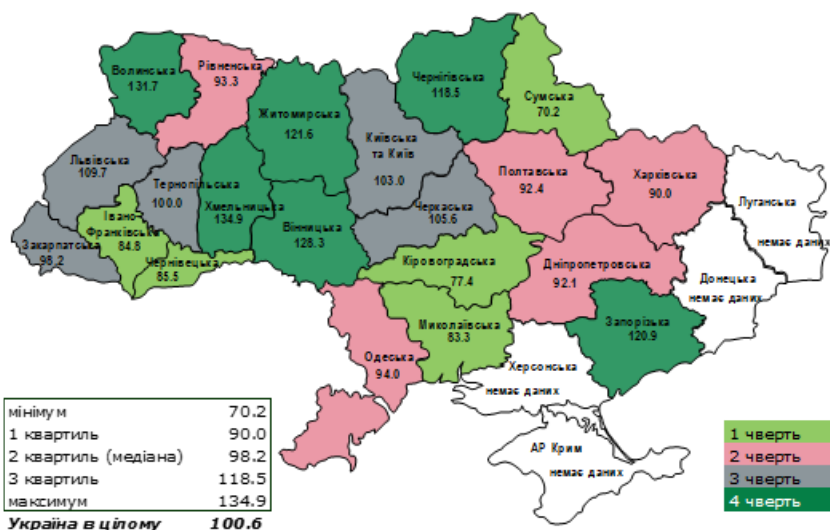

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 31 липня – 20 серпня 2024 року;
- опитано всього 16 підприємств;
- вибірка підприємств за видами економічної діяльності нерепрезентативна.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

*квартиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
 **медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Івано-Франківської області щодо ділової активності (за складовими)

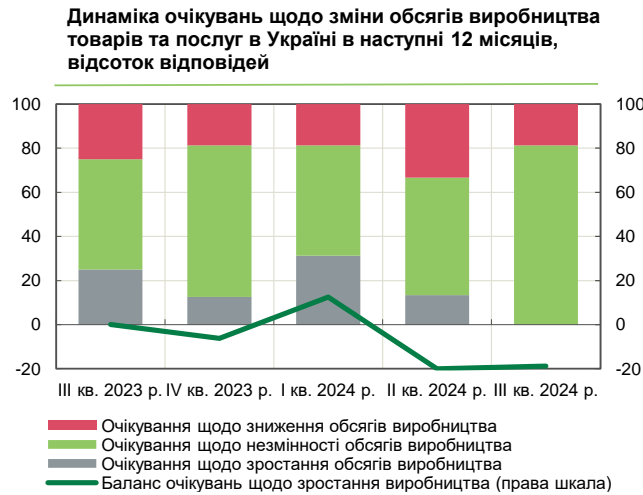
Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	III кв. 2023 р.	IV кв. 2023 р.	I кв. 2024 р.	II кв. 2024 р.	III кв. 2024 р.
фінансово-економічного стану	12.5	-18.8	-20.0	-20.0	-20.0
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	20.0	-6.7	-12.5	6.7	6.3
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	0.0	12.5	12.5	12.5	-12.5
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	-6.3	18.8	6.3	6.3	-6.3
кількості працівників	-18.8	0.0	-18.8	-12.5	-43.8

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

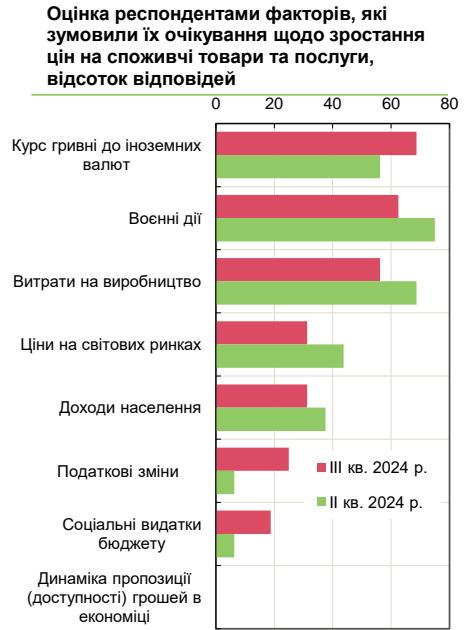
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

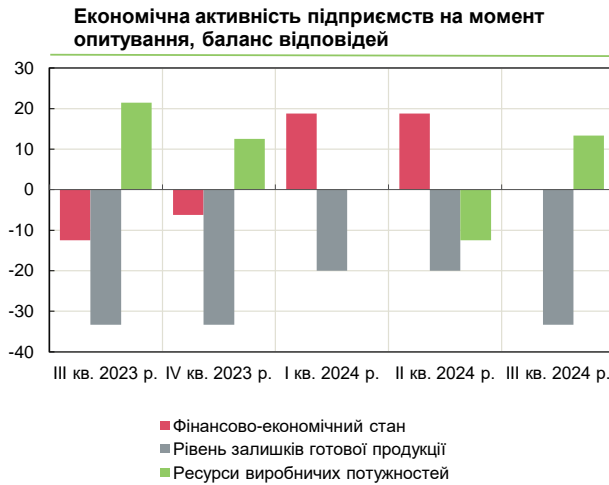
Графік 1

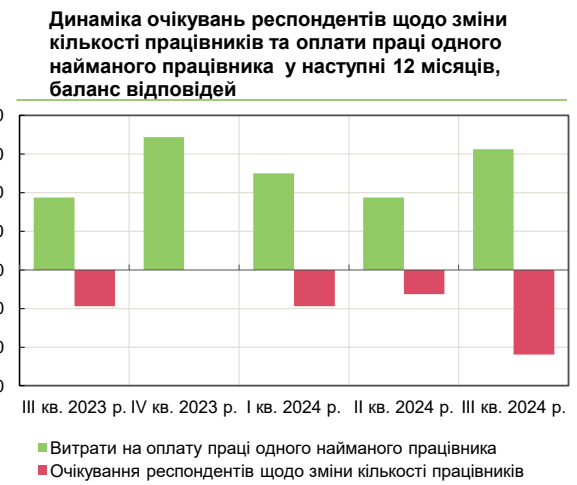
Графік 2

Графік 3

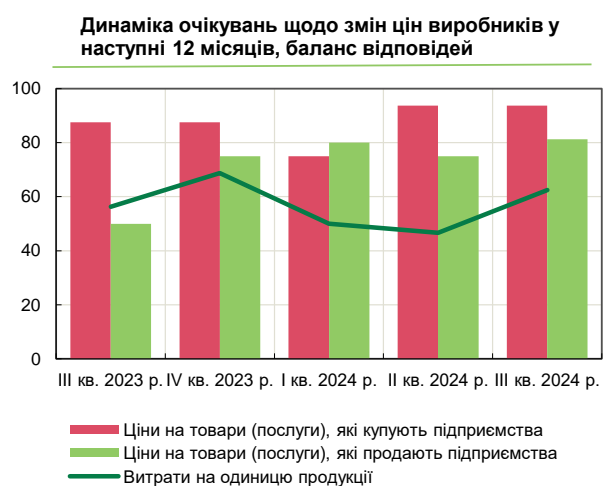
Графік 4

Графік 5

Графік 6

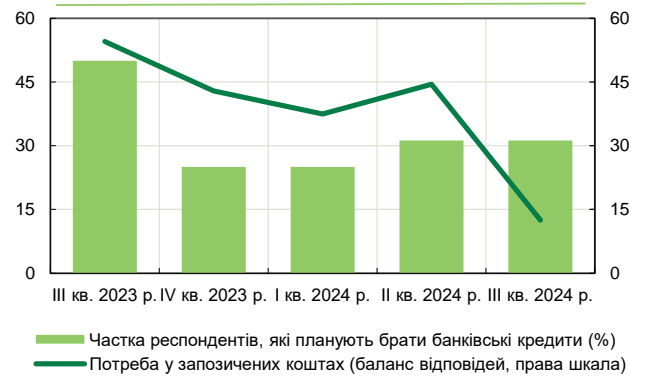
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

